

Drevospracujúci priemysel inovuje

BIZNIS

Najnovšie technológie sa využívajú aj na pile. Recyklácia suroviny umožňuje napríklad šetriť nemalé množstvá rastlého dreva. Na Slovensku je však v rámci tejto problematiky potrebná osveta.

Umelá inteligencia, roboty, kamery, laser, cirkulárna ekonomika. Pojmy, pri ktorých by človek neočakával, že sa s nimi stretne na pile pri lese. Podľa Sektorovej rady pre lesné hospodárstvo a drevospracujúci priemysel (www.sustavapovolani.sk) si najnovšie technológie nachádzajú miesto aj pri spracovaní dreva a menia tak aj požiadavky a nároky na zamestnancov. V investičných zámeroch reflektujúcich inovačné trendy vidia riešenie nedostatku dreva, znižovania environmentálnej záťaže a zvyšovania pridanej hodnoty aj dvaja najväčší spracovatelia drevnej suroviny na Slovensku.

Sedem rokov trvalo spoločnosti Kronospan, s. r. o., vo Zvolene, ktorá je súčasťou nadnárodného koncernu s históriou siahajúcou do roku 1897, kým si pre svoju výrobu veľkoplošných materiálov vytvorila sieť dodávateľov schopných triediť použité drevo a drevené výrobky vhodné na recykláciu.

Kým na začiatku v Kronospáne recyklovali necelých osemtisíc ton dreva ročne, dnes od výrobcov nábytku, samospráv, zberných dvorov a spracovateľov odpadu zbierajú až 80-tisíc ton tejto cenej suroviny. Ušetria tak rovnaké množstvo takzvaného rastlého dreva, ktoré by skončilo vo veľkoplošných materiáloch používaných vo výrobe nábytku a v inej drevárskej výrobe.

„Podľa našich prepočtov je ročný potenciál recyklovateľného dreva na Slovensku až 150-tisíc ton ročne, no na dosiahnutie takéhoto množstva potrebujeme ešte nemalo práce, a to predovšetkým s osvetou,“ hovorí Ing. Daniel Huliak, konateľ spoločnosti Kronospan, s. r. o., Zvolen.

V súčasnosti je spoločnosť nielen najväčším výrobcom drevo-trieskových a masívnych lepených dosiek u nás, ale v jej areáli sa na-

Zvýšiť podiel finalizácie ihličnatého dreva, to je zámer, ktorý svojou investíciou sleduje jeden z najväčších piliarskych spracovateľov u nás PRP, s. r. o., v Tomášovciach pri Lučenci.

SNÍMKA: TASR/L. MUŽLA

chádza aj najväčšia píla na Slovensku na spracovanie bukovej guľatiny s vysokou automatizáciou výrobného procesu. Spoločnosť využíva najmodernejšie softvérové a logistické riešenia. Potvrďuje tým svoje líderstvo v efektívite výroby a v ekologickom prístupe a myslení pri finalizácii suroviny. Od roku 2003 spoločnosť Kronospan, s. r. o., Zvolen investovala do obnovy a inštalácie nových technológií v niekoľkých cykloch 209 miliónov eur z vlastných zdrojov. Dôkazom dlhodobého strategického plánovania je aj inštalácia spomínanej najmodernejšej píly na spracovanie bukovej guľatiny, ktorú zrealizovali v roku 2017 spoločnosť s rekonštrukciou haly a inštaláciou novej linky na impregnovanie dekoračných papierov určených na povrchovú úpravu drevo-trieskových dosiek. Ďalším krokom bola investícia do výrobných linky na spracovanie recyklovateľnej drevnej suroviny. Tieto posledné investície stáli Kronospan 48 miliónov eur.

„Recyklácia nie je len samoučel- ný a módný trend. Jej pozitívne dôsledky si uvedomíme, keď roz- meníme na drobné fakt, že tona recyklovateľného dreva ušetrí 1,5

stromu a bude naďalej viazať v se- be oxid uhličitý (CO₂), ktorý by sa do ovzdušia uvoľnil buď pri spa- lovaní tohto dreva, alebo pri jeho voľnom rozklade v prírode,“ dodáva Ing. Daniel Huliak.

Ročne dokáže nadnárodná spoločnosť Kronospan, s. r. o., viazať až 25,7 milióna ton CO₂ vo svojich 25 miliónoch kubických metrov výrobkov (dosiek na báze dreva). Aj to je nezanedbateľný prínos k ochrane životného prostredia a boju s klimatickou krízou. V týchto dňoch pripravuje Kronospan, s. r. o., vo Zvolene investíciu 150 miliónov eur do technológie na výrobu drevovláknitých dosiek strednej hustoty, známych pod skratkou MDF, ktoré využívajú nábytkárske a drevostavbárske firmy nielen u nás, ale aj v zahraničí. Investičný zámer je momentálne v procese posudzovania EIA, vplyvu na životné prostredie, a jeho realizácia by mohla priniesť nielen najmodernejšiu technológiu, ale i nové sofistikované pracovné miesta a pridanú hodnotu vo výrobkoch pre slovenskú ekonomiku. Navyše, takáto technológia umožní firme na výrobu drevovláknitých dosiek spracovať aj menej kvalitné drevo z kalami-

Ročný potenciál recyklovateľného dreva na Slovensku je až 150-tisíc ton ročne.

Daniel Huliak,
konateľ spoločnosti Kronospan

ných ťažieb, ako aj odpadové drevo z píly či drevo zo starých recyklovaných paliet.

Zvýšiť podiel finalizácie ihličnatého dreva, to je zámer, ktorý svojou investíciou sleduje jeden z najväčších piliarskych spracovateľov u nás PRP, s. r. o., v Tomášovciach pri Lučenci.

„Slovenský piliarsky priemysel je viac-menej stabilizovaný a orientuje sa na výrobu predovšetkým stavebného reziva, čo je prvý stupeň finalizácie dreva,“ vysvetľuje Igor Sitár, generálny riaditeľ spoločnosti a dodáva: „U nás sme sa rozhodli pre zvýšenie finalizácie ihličnatého dreva predovšetkým kvôli tomu, aby sme vyrábali výrobky s vyššou pridanou hodnotou a pomohli tak saturovať najmä slovenský drevostavbársky trh.“

Zvýšený dopyt v USA a Číne v posledných mesiacoch vyvolal na Slovensku, ale aj v celej Európe akútny problém nedostatku stavebného dreva (hranoly KVH a BSH, ktoré sa používajú ako nosné stavebné konštrukčné prvky v stavbách na báze dreva). Zámer spoločnosti PRP, s. r. o., však vznikol dávno pred týmto obdobím, kým sa zrealizuje, prejde eš-

te niekoľko mesiacov. Jeho unikátnosť spočíva v inovačných technológiách, ktoré v linkách na výrobu KVH a BSH hranolov budú použité.

Súčasťou bude aj automatická linka na hobľovanie a rozpilovanie sušeného reziva. Každý kus reziva bude pomocou kombinácie laserov, skenerov, kamier a röntgenu zmeraný z hľadiska hustoty, elasticity, vlhkosti a pevnostných charakteristík. Výsledky meraní bude vyhodnocovať umelá inteligencia pomocou funkcie „deep learning“. Výhodou systému je zamedzenie akejkoľvek chybovosti a možnosť výroby produktov v súlade s najprísnejšími normami. Rýchlosť linky zase zabezpečuje optimálne výrobné náklady. Nadväzovať bude plne automatická veľkokapacitná linka na výrobu nadpájaných masívnych nosníkov (KVH) a pozdĺžne laminovaných nosníkov (BSH). Výroba bude riadená inteligentným informačným systémom a tok materiálu bude obsluhovaný a manažovaný automatickým skladom vstupného materiálu, medziskladu a automatickým „komisionovacím“ skladom hotových výrobkov.

„Investície sú v tejto chvíli vo fáze finalizácie projekčných riešení. Po spustení projektov plánujeme pokračovať v investíciách do výroby ďalších produktov v oblasti plošných materiálov, hlavne priechne laminovaného CLT. Naším zámerom je poskytnúť slovenskému spotrebiteľovi celú škálu drevených prvkov modernej architektúry a zároveň tým prispieť k znižovaniu environmentálnej záťaže, ktorú vytvára tradičné stavebníctvo,“ pokračuje Igor Sitár a dodáva: „Celodrevené domy sú ideálnym riešením pri celospoločenskej snahe o zmiernenie vplyvov na životné prostredie. Plánované výrobné technológie majú dostatočnú kapacitu pokryť celú súčasnú potrebu slovenského trhu.“

Celková investícia má v krátkodobom investičnom horizonte hodnotu približne 35 miliónov eur, v strednodobom horizonte pri doplnení výroby plošných materiálov až 70 miliónov eur.

PhDr. Peter Zemaník,
prezident Zväzu spracovateľov dreva SR a Ing. Zuzana Čierna,
TREXIMA Bratislava,
tajomníčka Sektorovej rady pre lesné hospodárstvo a drevospracujúci priemysel

TREXIMA